

26.1.2024

VN/2439/2024

VN/2439/2024-STM-1

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriön asianumero VN/33315/2023

STM; Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriön (STM) lausuntoa koskien hallituksen esitysluonnosta laiksi eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta. STM kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Eläinlääkintähuoltolain 1 §:n 1 momentin mukaan lain tarkoituksena olisi esitysluonnoksessa muutetussa muodossaan edistää ja ylläpitää eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä kansanterveyttä erityisesti varmistamalla eläinlääkäripalvelujen laatu sekä turvaamalla julkisen vallan toimenpitein yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut koko maassa. STM pitää säännöstä kannattavana. Toimivien eläinlääkäripalvelujen turvaamisella edistetään samalla myös eläinlääkkeiden yhdenvertaista saatavuutta koko maassa. Toisaalta esityksen mukaan kiireellisten eläinlääkäripalveluiden turvaaminen olisi osa kuntien järjestämisvastuun vähimmäistasoa. Ratkaisulla edistettäisiin eläinten terveyttä ja vähennettäisiin niille aiheutuvaa kärsimystä.

Suomen kunnat ovat olosuhteiltaan ja palveluverkostoltaan hyvin erilaisia ja eläinlääkäripalveluiden tarve vaihtelee todennäköisesti kuntien välillä merkittävästi. Tätä taustaa vasten on perusteltua, että esitysluonnoksessa ehdotetulla tavalla kunnan järjestämisvastuun ja julkisten eläinlääkäripalveluiden tarjoaminen perustuisi aluekohtaiseen arviointiin, jossa huomioitaisiin kuntien olosuhteet. Ratkaisu on joiltakin osin analogisesti verrattavissa avohuollon apteekkien perustamiseen.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että eläinlääkintähuoltolain 9 §:n 3-4 momentissa säädettäisiin, että kuntien olisi määrittäessään järjestämisvastuutaan aluekohtaisessa arvioinnissa huomioitava, onko eläinlääkäripalveluiden järjestäminen tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä 2 momentissa mainittujen ja muiden järjestäjälle tässä laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi. Arvioinnissa tulisi ottaa huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

STM katsoo, että esitysluonnoksessa ehdotetut ylätasoiset arviointikriteerit ovat perusteltuja, koska arviointi on voitava tehdä kuntien paikalliset olosuhteet huomioiden. Kunta lienee myös paras taho arvioimaan alueensa eläinlääkäripalveluiden tarpeita. Kiinnitimme kuitenkin huomiota siihen, että esityksen perusteluista ei käy ilmi, kuinka tällöin käytännössä varmistetaan eläinlääkintähuoltolain 1 §:n mukaiset yhdenvertaiset eläinlääkäripalvelut koko maassa. Haasteena on se, että kuntakohtaisissa arvioinneissa kriteereitä todennäköisesti tulkitaan eri tavoin. Kyseessä on vaikea tasapainoilu riittävän tarkkojen, objektiivisten ja yhdenvertaisten arviointikriteerien ja paikalliset olosuhteet huomioivan viranomaiselle jätettävän harkintavallan välillä. Esityksen perusteluista olisi hyvä käydä tarkemmin ilmi, miten yhdenvertaisuustavoite turvataan aluekohtaisessa arvioinnissa ja miten varmistetaan siitä, että kunnat soveltavat lakia yhdenmukaisista lähtökohdista.

STM kiinnittää lisäksi huomiota esityksessä ehdotetun eläinlääkintähuoltolain 9 §:n 3 momentin sanamuotoon. Esityksen 8 §:n säännöskohtaisten perustelujen mukaan 8 §:ssä oleva eläinlääkäripalveluja koskeva luettelo ”*osoittaisi jatkossa järjestämisvastuuseen sisältyvän*

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

palveluvalikoiman enimmäislaajuuden.” Perustelusta on ymmärrettävissä, että kunnan järjestämisvastuuseen ei voisi kuulua muita kuin luettelossa listattuja eläinlääkäripalveluita.

Ehdotettu 9 §:n 3 momentti alkaa seuraavasti: ”*Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen...*” Momentti on ymmärrettävä siten, että 8 §:ssä lueteltujen palvelujen lisäksi voisi myös olla muita eläinlääkäripalveluita, jotka voisivat kuulua kunnan lain mukaiseen järjestämisvastuuseen. Ehdotettujen 8 ja 9 §:n välillä vaikuttaisi olevan ristiriitaisuus. Onko 9 §:n 3 momentin alussa tarkoitettu viitata 8 §:n sijaan 9 §:n 2 momentin mukaisiin palveluihin? Jos sen sijaan 9 §:n 3 momentin muotoilu on oikein, olisi esityksen perusteluja syytä selventää sen osalta, ettei 8 §:n mukainen luettelo tarkoita järjestämisvastuun enimmäislaajuutta kaikissa tilanteissa.

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Neuvotteleva virkamies

Tuija Metsävainio

Jakelu Maa- ja metsätalousministeriö, kirjaamo
Lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius
Neuvotteleva virkamies Kajsa Hakulin

Tiedoksi Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen
Ministerin valtiosihteeri Laura Rissanen
Ministerin erityisavustaja Niilo Heinonen
Osastopäällikkö Taneli Puumalainen, STM
Johtaja Tuula Helander, STM
Sosiaali- ja terveysministeriö, kirjaamo

VN/2439/2024-STM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: